

V předčasném důchodu je možný jen malý přivýdělek, pozor na přísná omezení

1.7.2024 - | Česká správa sociálního zabezpečení

Častým důvodem žádosti o předčasný starobní důchod bývá ztráta zaměstnání, delší nezaměstnanost v předdůchodovém věku bez vyhlídky na získání nové práce nebo přibývající zdravotní komplikace, případně péče o nemocné blízké.

Všichni, kteří si žádají o předčasný starobní důchod, mají společné jedno: potřebu zabezpečit si náklady na život právě prostřednictvím předčasného důchodu. A to i přesto, že jejich důchod bude nižší, trvale krácený a s omezenými možnostmi pracovat, dokud nedosáhnou důchodového věku.

Podmínky pro přiznání předčasného starobního důchodu

Základní podmínkou pro přiznání tohoto důchodu je získání potřebné doby pojištění, která je nyní u předčasného důchodu stejná jako u řádného, tedy 35 let. Od 1. 10. 2024 se potřebná doba pojištění prodlouží na 40 let, a tak bude vyšší než u řádného starobního důchodu.

Druhou podmínkou je dosažení stanoveného věku. U předčasného důchodu mohou pojištěnci do dosažení důchodového věku ode dne, od něhož se předčasný starobní důchod přiznává, chybět nejvýše 3 roky.

Může předčasný důchodce vykonávat výdělečnou činnost?

Lidé, kteří pobírají předčasný starobní důchod, nesmí až do data dosažení důchodového věku vykonávat výdělečnou činnost, která zakládá účast na pojištění. Pokud se ČSSZ o takové skutečnosti dozví, předčasný starobní důchod zastaví a za období, kdy poživatel předčasného starobního důchodu pracoval, mu vykáže přeplatek na tomto důchodu.

Od dosažení důchodového věku pak platí pro příjemce předčasného důchodu stejná pravidla jako pro řádné důchodce. To znamená, že po dosažení důchodového věku již mohou vykonávat výdělečnou činnost zakládající účast na pojištění, tj. neomezeně podnikat či pracovat, a to v pracovním poměru uzavřeném na dobu určitou i neurčitou. I nadále však pobírají předčasný důchod v krácené výši, pouhým dosažením důchodového věku nedochází k přepočtu a navýšení důchodu.

Předčasní důchodci si ovšem mohou přivydělat

Při odchodu do předčasného starobního důchodu se předpokládá omezená možnost výdělečné činnosti. Proto je možný pouze takový přivýdělek (příjem z výdělečné činnosti), který nezakládá účast na důchodovém pojištění:

- dohoda o provedení práce s max. příjmem do 10 000 Kč za měsíc,
- nebo tzv. zaměstnání malého rozsahu s příjmem, který je nižší než rozhodný příjem 4 000 Kč za měsíc, tzn. příjem nejvýše 3 999 Kč za měsíc,
- u OSVČ nesmí příjem z této činnosti (po odpočtu výdajů) přesáhnout zákonem stanovenou hranici, která v roce 2024 činí 8 794 Kč za každý měsíc výkonu samostatné výdělečné činnosti.

Pobírání předčasného starobního důchodu je možné přerušit z důvodu výkonu zaměstnání

Nastoupí-li předčasní důchodci do zaměstnání, které zakládá účast na pojištění, musí tuto skutečnost

oznámit České správě sociálního zabezpečení (ČSSZ) nejpozději do 8 dnů. Výplata předčasného starobního důchodu se zastaví od první následující výplaty (podle § 56 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění).

Po ukončení zaměstnání nebo při dosažení důchodového věku si pak o obnovení výplaty důchodu musí požádat, ČSSZ to nedělá automaticky. Procentní výměra předčasného starobního důchodu pak může být zvýšena s ohledem na dobu, kterou dotyčný po přiznání předčasného důchodu odpracoval. Stále však jde o předčasný starobní důchod. Přiznání řádného starobního důchodu již není možné.

Předčasný starobní důchod není předdůchod

Předčasný starobní důchod a předdůchod jsou zcela odlišné pojmy. Zatímco předčasný starobní důchod je dávkou poskytovanou státem ze systému důchodového pojištění a nárok na něj vzniká při splnění podmínek zákona o důchodovém pojištění, předdůchod je produktem doplňkového penzijního spoření (dříve penzijního připojištění), který poskytují penzijní společnosti na základě úspor, jež si konkrétní občan v tomto systému naspořil. Předdůchod nemá žádný vliv na možnosti pracovat.

Podrobnosti a mnoho dalších informací najdete na webu ČSSZ Předčasný starobní důchod v otázkách a odpovědích nebo v Příručce budoucího důchodce.

https://www.cssz.cz/web/cz/uvod/-/asset_publisher/GQ48v1KeNe0J/content/id/2720852